

Grindsted Kirke

Søndag d. 17. marts 2019 kl. 9.30

Steen Frøjk Søvndal

Prædiken til 2. søndag i fasten, Matt 15,21-28. 1. tekstrække

Salmer

DDS 410: Som tørstige hjort monne skrige (DDK 479)

Dåb – DDS 448,1-3 + 4-6: Fyldt af glæde over livets under (DDK 147)

SoS 448: Herre, at se dig

- - -

DDS 158: Kvindelil! din tro er stor (DDK 326)

Altergang Pigechoeret synger

DDS 583: Falder på dig modgangs hede (DDK 496)

DDS 208: Skriv dig, Jesus, på mit hjerte (DDK 285)

DDS 172: Se, vi går op til Jerusalem (DDK 466)

Tekstlæsninger

GT-læsning: Sl 42,2-6

Som hjorten skriger ved det udtørrede vandløb, sådan skriger min sjæl efter dig, Gud.

Min sjæl tørster efter Gud, den levende Gud. Hvornår kan jeg komme og se Guds

ansigt? Tårer er blevet mit brød dag og nat, når de dagen lang spørger mig: Hvor er din Gud? Jeg husker det og udøser min fortvivlelse: Jeg gik i festskaren, jeg vandrede til Guds hus under jubelråb og takkesange i valfartsskaren. Hvorfor er du fortvivlet, min sjæl? Hvorfor skælver du i mig? Vent på Gud! For jeg skal takke ham på ny, min frelser og min Gud.

Epistel: 1 Thess 4,1-7

I øvrigt, brødre, beder vi jer om og formaner jer i Herren Jesus til at gøre endnu mere fremgang i at leve sådan, som I lærte af os, Gud til behag, hvad I da også gør. I ved jo, hvilke påbud vi gav jer ved Herren Jesus. For dette er Guds vilje, at I skal helliges, så I afholder jer fra utugt, sørger for hver især at have jeres hustru i hellighed og ære og ikke i sanseligt begær som hedningerne, der ikke kender Gud, og så I ikke foruretter eller udbytter jeres broder i forretning. For Herren straffer al den slags, som vi også tidligere har sagt til jer og har forsikret jer om, og Gud kaldte os ikke til urenhed, men til hellighed.

Prædiketekst: Matt 15,21-28

Jesus gik bort derfra og drog til områderne ved Tyrus og Sidon. Og se, en kana'anæisk kvinde kom fra den samme egn og råbte: »Forbarm dig over mig, Herre, Davids søn! Min datter plages slemt af en demon.« Men han svarede hende ikke et ord. Og hans disciple kom hen og bad ham: »Send hende væk! Hun råber efter os.« Han svarede: »Jeg er ikke sendt til andre end til de fortabte får af Israels hus.« Men hun kom og kastede sig ned for ham og bad: »Herre, hjælp mig!« Han sagde: »Det er ikke rigtigt at tage børnenes brød og give det til de små hunde.« Men hun svarede: »Jo, Herre, for de små hunde æder da af de smuler, som falder fra deres herres bord.« Da sagde Jesus til hende: »Kvinde, din tro er stor. Det skal ske dig, som du vil.« Og i samme øjeblik blev hendes datter rask.

længere”. Rent faktisk ved vi ikke mere om hende. Men det, vi kan lære, er: Vi har ikke bare brug for Jesus til at få hjælp til vores små eller store problemer, men Jesus er en frelser og en hjælper i forhold til hele vores liv, som vi grundlæggende ikke selv har kontrol over.

Vi lærer sidst af alt noget om kærlighedens Gud, Jesus Kristus. Han er hedningers frelser. Denne episode med kvinden åbnede op for den verdensomspændende kirke, hvor både jøder og hedninger er med. Alle er inviteret med – selv en hedensk kvinde, der formentlig før har dyrket hedenske afguder. *Stor er din tro* siger Jesus kun to steder, og begge gange til ikke-jøder. Han siger det til den kongelige embedsmand, der beder om helbredelse for sin tjener – og han siger det til kvinden her. En jøde hørte aldrig Jesus sige dette – tværtimod sagde Jesus flere gange til disciplene og farisæerne, at de havde en lille tro. Det er lettere at omvende sig for en hedning, der ikke har noget at håbe på, end for en farisæer, der tænker, at Guds rige selvfølgelig er for mig og tilhører mig.

Jesus er den frelser, der kan hjælpe os på den sidste dag, hvor vi skal træde frem for Jesus, der dømmer levende og døde.

Da skal vi ikke sige: ”Selvfølgelig skal jeg ind i Himlen. Det er min ret”.

Vi skal bede som kvinden: ”Forbarm dig over mig, Herre, Davids søn”. Gud er nådens Gud. Nåde betyder ”gratis”, og det er kun af nåde, vi kommer ind i Himlen. Amen!

halmstrå, at også de små hunde får, hvad de har brug for, og de er også en del af familien.

Og så handler Jesus. Nu er hun i fuld afhængighed af Jesus. Han helbreder datteren.

Stor er din tro, siger han til hende. Hvad kan vi lære:

Vi lærer noget om bøn. Det er rigtigt, at nød lærer et hjælpeløst menneske at bede, og bønnen kan hjælpe os ind i en tæt og varm relation med Jesus. Vi skal ikke i bønnen overtale Jesus til at hjælpe os – det er en afvej at udlægge teksten sådan. Kvinden overtaler ikke Jesus, men Jesus udfordrer hendes tro til at blive endnu mere afmægtig og afhængig af ham. I bønnen kan vi erfare, at Jesus lever i dag, og man kan komme til ham i alle situationer, ikke bare når livet er umuligt, men også, når det er glædeligt og godt.

Vi lærer om tro. Hvad er tro på Jesus? Er tro at vide en masse om Jesus? Er tro at være meget religiøs og overholde Guds lov? Det er nærmest det modsatte. Tro er afmagt. At give afkald på min egen magt, at komme til Jesus, sådan som du er. I en bog, jeg lige har læst, med titlen ”magtesløs styrke”, skriver den unge forfatter, der selv er ramt af svær sygdom og daglige smerter, at vi tit forstår Jesus som den, der hjælper os ud af magtesløsheden, når vi er der, op af synden, når vi oplever den, væk fra sygdom, når han helbreder os fra den. Og så bliver Jesus den, der fylder vores små eller store huller ud, (slide...), når vi kommer til kort. Han kommer i stedet for med et andet billede: Jesus er den, som går ned i vores magtesløshed, i synden, i svagheden, i sygdommen. Det var præcis det, han gjorde på korset. Da gik han ned i dybet for at bytte med os. Han bliver der i forhold til de ting, som vi aldrig kommer ud af. Paulus kunne sige: *Når jeg er magtesløs, så er jeg stærk*. Vores liv er grundlæggende magtesløshed, og heri gemmer evangeliet sig. *Denne skat har vi i lerkar, for at den overvældende kraft skal være Guds og ikke vores*, skriver Paulus. Han giver os sin nåde, sin tilgivelse, sin fred midt i vores liv.

Sådan håber jeg også, det gik med moderen, der fik hjælp fra Jesus. Forhåbentlig sagde hun ikke: ”Dejligt, nu er jeg blevet hjulpet, nu har jeg ikke brug for Jesus

PRÆDIKEN

Vi begynder i den lidt sjove afdeling. Jeg ved, at mange i menigheden har erfaring med at stå på ski. Kender I skiløberens slagsang? Vi har faktisk sunget den i dag – nemlig v. 3 i den første salme (slide):

”Jeg er udi hjertet så bange,
de afgrunde ligger så nær,
og på deres rand må jeg gange,
det er kun en jammerlig færd;
jeg svimler, mig rædsel nedknuger,
mig afgrunden visselig sluger,
o Herre, o, hør mine skrig!”

Mangen skiløber har, om ikke brugt ordene, så dog haft denne følelse af manglende kontrol med brædderne under sig.

Det er naturligvis blot for sjov, og i dag skal vi naturligvis ikke høre om skiløb, for temaet i dag er noget eksistentielt og dybt åndeligt, som vi alle kender til i større eller mindre grad, nemlig følelsen af Guds tavshed, når vi råber på ham. Jeg vover mig ind på det felt i bevidsthed om, at en prædiken er alt for kort til et så stort emne. Jeg vil dog opfordre til, at vi taler åbent om disse ting.

Ethvert menneske af en vis alder har oplevet tidspunkter, hvor livet er uoverskueligt og man mister kontrollen, og alle har også råbt til sin gud, hvad enten denne gud er skæbnen, luften, tarotkort, Allah eller Jesus Kristus. For vi kristne har troen den særlige udfordring, at vi ved, at Gud kan hjælpe, men han gør det ikke altid. Alt for sjældent, vil vi sige. Desuden kan vi længe beholde den del af barnetroen, som egentlig hører til barnestadiet, nemlig troen på, at Gud altid umiddelbart svarer ja til alle vores bønner. Et opgør med det kan man fx finde i denne glimrende bog: ”Jamen, bad jeg da for lidt? – om bedeskuffelser og bedeglæder”. Men også i en god børnesang: ”Somme tider siger Gud ja, når jeg be’r. Somme tider siger Gud vent, og somme tider siger Gud nej, kun fordi han elsker mig.” Jo, for Guds tavshed kan føre

os tættere på ham. *Alle ting samvirker til gode for dem, der elsker Gud*, vover Paulus at sige.

Alle oplever, uanset tro og livsanskuelse, at der er situationer, hvor vi kun har afmagt tilbage. Og det er også her, vi for alvor lærer at bede. ”Nød lærer nøgen kvinde at spinde”, siger vi, og nøden lærer også et hjælpeløst menneske at bede. Jeg læser for tiden en bog om Harboøre-fiskernes katastrofe i 1893, hvor 26 fiskere druknede. Det fortælles, hvordan man fra stranden kunne høre fiskernes kamp for overlevelse og deres desperate råb til Gud om hjælp, ”som tørstige hjort monne skrige”. Mange bedende mennesker har også kunnet genkende sig selv i den kanaanæiske kvinde. Jesus har trukket sig tilbage efter nogle heftige konfrontationer med farisæerne. Han befinder sig nu i hedningeland. Markus skriver i sit evangelium, at han ville holde sig skjult – men det lykkes ikke. Der kommer en kvinde, som må have hørt om Jesus på en eller anden måde. Måske har hun hørt om hans helbredelser eller hans forkyndelse. I hvert fald kommer hun frem til Jesus, kaster sig ned for ham og udbryder: *Forbarm dig over mig, Herre, Davids søn! Min datter plages slemt af en dæmon.*

Hendes situation var så at sige ”against all odds” – hun havde alle odds imod sig. For det første var hun kvinde, og i den tids samfund rangerede kvinder så lavt, at det var usædvanligt, at en mand talte til en kvinde, der ikke var hans kone. Hun kunne gå for at være løs på tråden. Da hun først råbte til Jesus, står der også: *Han svarede hende ikke et ord.* Hvor tit har vi ikke oplevet denne tavshed fra Jesus? Han svarer ikke.

Hvorfor er han tavs? Vil han ikke hjælpe hende? Jo, det vil han – men hans tavshed udfordrer hendes tro. Ligesom vi bliver udfordret, når Gud er tavs.

For det andet var hun hedning – altså ikke-jøde. Disciplene tænkte også, at Jesus ikke skulle hjælpe hende. Hun var ikke værdig til at få hjælp hos Mesteren. Ligesom vi hørte ved dåben, at de ville hindre de små børn i at komme til Jesus. De sagde: *Send hende væk! Hun råber efter os.* Det er da også irriterende. Nu havde de håbet på lidt fred og ro med Jesus alene. Og Jesus bekræfter det: *Jeg er ikke sendt til andre end de fortabte får af Israels hus.*

Vi er hedninger – ikke-jøder. På den måde står vi også på linje med kvinden. Har vi fortjent hjælp fra Jesus? Har vi gjort det gode, som Guds lov foreskriver, eller hører vi til fornemme familier, som har særrettigheder hos Gud? Jo, vi kan godt synes, at vi har ret, for den udprægede rettighedstænkning i vores samfund, slår også ind på os. Vi er opmærksomme på, hvad vi har ret til, og reklamerne kører bevidst på den tænkning: ”Alle fortjener...” lyder det, ”alle har ret til...”. Jeg blev første gang opmærksom på det for mange år siden i en reklame, hvor de påstod: ”Alle har ret til et samtalekøkken”. Det kan diskuteres... Har alle ret til at blive helbredt? Har alle ret til at blive 95 år uden sygdom, svaghed og demens? Har alle ret til at blive frelst? Jesus udfordrer denne tænkning. Vi har ikke ret hos Gud til et problemfrit liv. Heller ikke til det evige liv. ”Enhver bliver salig i sin tro”, lyder et ordsprog, men det er forkert. Det er modsat – ”Enhver går fortabt i sin egen tro”.

Ét sted taler Skriften om vores ret, nemlig i Johannesevangeliet: *Alle dem, der tog imod ham [Jesus], gav han ret til at blive Guds børn, dem, der tror på hans navn.*

Denne ret har vi fået, og vi kan indløse den her og nu ved at give os i Jesu hænder. At være Guds barn ved dåb og tro er det, der befrier os fra døden, Djævelens og fortabelsens magt og flytter os over i Guds rige, i det evige liv.

Kvinden er klar over sin situation og udbryder desperat: *Herre, hjælp mig.* Hendes tredje problem var, at hun havde en syg datter. Så ved vi, at hun er afmægtig. Mange af os har stået med et sygt barn og ikke vidst vores levende råd. Nogle har også mistet deres barn, og det at stå med en lille kiste i hænderne er nok en af de mest hjælpeløse situationer, vi kan stå i.

Vi kan synes, at Jesus taler koldt til hende: *Det er ikke rigtigt at tage børnenes brød og give det til de små hunde.* Hun bliver sammenlignet med en hund, og vi ville ikke undre os, hvis hun sagde til Jesus: ”Nu stopper du, Jesus. Jeg er ikke en hund. Jeg er et menneske som du, blot af et andet køn, en anden nationalitet og med en syg datter”. Det gør hun ikke. Hun beder om smuler fra de riges bord. Hun griber fat i det